

Innspill til prosjekt studiestedsstruktur i Nord Universitet.

Sammendrag

For å styrke kvaliteten på utdanning og forskning, skape nye utdanningsprogram, bli mer attraktiv for nye studenter og forskere, se på samkjøringsgevinster på infrastruktur samt svare på vår regions strategier, foreslår vi å samlokalisere så mange estetiske og kreative fagmiljø som mulig i Trøndelag.

Innhold

1	Bakgrunn:	1
2	Viktige argumenter.....	2
2.1	Forskning og utdanning:	2
2.2	Attraktivitet:	2
2.3	Samlokaliseringsstrategi/infrastruktur:	3
2.4	Samarbeid med lokalt og regionalt samfunns- og arbeidsliv.....	3
2.4.1	Regional forankring:	3
2.4.2	Nasjonal forankring:	5

1 Bakgrunn:

Få universiteter i Norge og Norden har et bredere fagtilbud innen estetiske og kreative fag enn Nord Universitet. Estetiske og kreative fag og begreper som kreative næringer/kulturnæringer er et av de viktigste satsningsområdene fremover i vår region, og er nå den tredje største næringen i Europa. Senest i 2016 ble kreative næringer trukket frem som 1 av de 6 viktigste satsningsområdene i Innovasjonstalen fra Innovasjon Norge.

Nord Universitets portefølje innen musikk, teater, drama, kunst og håndverk, film og TV, 3D og animasjon og spill og opplevelsesteknologi utgjør til sammen et fagmiljø på ca. 55 ansatte bare i Trøndelag. Samlet er det over 400 studenter på disse utdanningene med betydelig potensiale for vekst. I tillegg gis ulike emner til en stor del av GLU og BLU studentene, og våre fagmiljø er og kan i enda større grad være med på å utvikle disse sentrale områdene for vår institusjon. Nord Universitet har også et nasjonalt kompetansesenter for kunst og kultur i opplæringen, og samlet har vår institusjon et betydelig kompetansemiljø knyttet til dette feltet. Utgangspunktet for at Nord kan være en betydningsfull part i utviklingen innen disse fagområdene fremover – både regionalt, nasjonalt og internasjonalt, er derfor tilstede.

I tillegg har Nord Universitet komplementære forskningsmiljø innen psykologi, psykisk helse, sport science, geografi, markedsføring, innovasjon og entreprenørskap. Potensialet for synergieffekter i krysningspunktene mellom disse må ansees som betydelige.

Tilsynsrapporten fra NOKUT i desember 2016 peker på at de kreative/praktiske utdanningsprogrammene ved Nord må styrke sin forskning. Fagmiljøene, slik universitetet er organisert i dag, er små og fragmenterte. For å svare på kommentarene fra NOKUT synes det opplagt at en bør bygge et større og mer robust miljø. Fakultetet for samfunnsvitenskap har, etter en omfattende innspillsprosess i tilknytning til del to av det pågående arbeidet med utredning av fremtidig studiestedsstruktur, uttalt at fakultetet bør ha administrative og vitenskapelig ansatte på kun to campuser; ett i Trøndelag og ett i Nordland. Argumentasjonen for dette er gjort rede for i nevnte dokument, og samsvarer i stor grad med påpekningene fra NOKUT. Vi ønsker i denne forbindelse å argumentere for at også interfakultært samarbeid, med muligheter knyttet til utvikling, forskning og undervisning, må få innflytelse i den videre behandlingen av en ny campusstruktur ved Nord universitet.

2 Viktige argumenter.

2.1 Forskning og utdanning:

Estetiske og kreative fag i Trøndelag vil ved å bli samlet på ett campus utgjøre et robust fagmiljø. Dette gir store muligheter for samarbeid internt mellom de kreative fagene, men vil også gi flere samarbeidsmuligheter ut over disse fagområdene. En av våre målsetninger er å skape et så robust tverrfaglig miljø at dette blir betydningsfullt for hele universitetet. Dette vil være en styrke både for interne forskningsprosjekter og større eksterntfinansierte prosjekter. Mulighetene for tverrfaglige samarbeid og utvikling av nye undervisningstilbud, og samarbeid med eksterne samarbeidspartnere, vil også være betydelige ved en samlokalisering. Noen konkrete eksempler kan være:

- Større samlet kompetanse for å utforme egne sterke og velfunderte søknader mot eksterntfinansierte forskningskilder.
- Større synlighet og attraktivitet som partner for andre institusjoner inn mot både Norges forskningsråd og EU programmer som f.eks Creative Europe.
- Større samlet kompetanse knyttet til forskningsakkvisisjon og prosjektledelse.
- Profesjonalisering av kunstnerisk utviklingsarbeid.
- Utvikling av nye tverrfaglige og tverrfakultære emner og studieprogram.
- Styrke arbeidet med innovasjon og entreprenørskap.
- Brede og komplementær kompetanse knyttet til de ulike studieprogrammene.

2.2 Attraktivitet:

Et større og mer robust fagmiljø innenfor estetiske og kreative fag gir både studenter og fagansatte mulighet til å treffes daglig på samme campus. Det vil gjøre disse fagmiljøene mer synlige og attraktive for nye studenter og ansatte (rekruttering av kvalifiserte fagansatte). Mange universiteter har organisert sine kreative utdanningstilbud under en «School of art» eller «Institute of Performing arts». En slik synlighet og eksternt profilering kan også Nord Universitet få til uten organisatoriske endringer. Vi har inntrykk av at studentene i liten grad bryr seg om hvilket fakultet de er tilknyttet, men i større grad er opptatt av det daglige studentmiljøet på campus og mulighetene for tverrfaglige samarbeid.

I markedsføringen av studietilbud bør man synliggjøre at de estetiske og kreative fagene er samlet på ett campus, og slik sett blir oppfattet som et samlet studiemiljø. Dette kan også styrke rekruttering av fagpersoner/forskere.

2.3 Samlokaliseringsstrategi/infrastruktur:

Samling av fagmiljø og felles profilering av disse synes å være et fellestrekk ved flere universiteter i inn- og utland. Vår nærmeste "nabo" NTNU har i notatet "Samlokalisering som virkemiddel" presentert tre hovedargumenter for dette, som ikke er begrenset til denne institusjonen alene:

- *I forhold til det eksperimentelle kan en samlokalisering bidra til sambruk og bedre utnyttelse, og dermed til en økonomisk besparelse. Dette gjelder også andre fellesfunksjoner og undervisningsareal. I tillegg til teori og forskning som presenteres i dette notatet, er dette ytterligere belyst i notatet «Analyse av arealsituasjonen ved Dragvoll»*
- *I forhold til det tverrfaglige viser eksisterende forskning at samlokalisering og gode møteplasser kan fremme samhandling på tvers av tradisjonelle organisatoriske (og faglige) linjer. Notatet viser hvordan avstand hemmer at studenter tar «emner på tvers» og ved andre campus enn sin egen. Også administrasjon og tilrettelegging av undervisningen påvirkes av reisetider og geografisk avstand*
- *I forhold til samspillet med arbeidsliv og samfunnet for øvrig indikerer eksisterende forskning at gode møteplasser fremmer økt kommunikasjon i og på tvers av fag og praksisfelleskap. I tillegg til teori og forskning som presenteres i dette notatet, bygger også notatet «Fysisk utforming for rasjonell undervisning og forskning» opp under dette.*

(https://www.ntnu.no/documents/36266287/1263443109/Vedlegg+2_3+Samlokalisering+s+om+virke%20middel+03122014.pdf/a14d7f64-7aa9-42fa-87e3-0dc7c97acb38)

2.4 Samarbeid med lokalt og regionalt samfunns- og arbeidsliv

I forhold til det siste punktet fra rapporten over, så er også kobling mot samfunns- og arbeidsliv et viktig argument for å styrke fagmiljøene.

Vår egen strategi sier:

«Nord universitet skal, gjennom aktivt samspill med samfunns- og næringsliv, bidra til utvikling av regionen og nasjonen innen universitets profil- og ph.d.-områder. Samspillet vil styrke relevansen av universitets leveranser, noe som vil øke konkurransekraften om både forskningsmidler, arbeidskraft og studenter. I et aktivt samspill med arbeidslivet vil Nord universitet motivere sine kandidater til å bli i regionen.» (Strategi 2020, Nord Universitet)

NOKUT sier:

Det er et tydelig krav fra NOKUT at et studieprogram skal være relevant for et arbeidsliv/næringsliv. I studietilsynsforskriften står det "Studietilbudet skal være faglig oppdatert og ha tydelig relevans for videre studier og/eller arbeidsliv." (studietilsynsforskriften § 2-2).

2.4.1 Regional forankring:

Nord Universitet har i hovedsak sitt regionale nedslagsfelt i Trøndelag og Nordland. Knyttet til dette forhold vil de respektive fylkeskommunenes handlingsplaner/strategier for kulturnæringer/opplevelsesnæringer være viktige. Det er viktig å få frem hvordan

universitetets rolle er i takt med de strategiske prosesser som skjer i samfunnet rundt oss innenfor dette fagområdet. Et robust og bredspektret fagmiljø innen estetiske og kreative fag i Trøndelag, vil gi Nord universitet bedre muligheter til å imøtekomme de behov for forskning og kompetanseutvikling som begge våre vertsfylker uttrykker.

Trøndelag er blitt et nytt fylke og i utformingen av "*Et verdiskapende Trøndelag - Strategi for Innovasjon og Verdiskaping for Trøndelag*" (vedtatt av fylkestinget i desember 2017) er det pekt på 5 satsningsområder fremover:

Bioøkonomi, Havrommet, Sirkulærøkonomi, Smarte Samfunn og **Opplevelsesnæringer**. (<https://www.trondelagfylke.no/contentassets/b91afe6250b342e9b2d73dc270993796/strategi-for-innovasjon-og-verdiskaping-for-trondelag-14.11.17.pdf>)

Her presiseres blant annet følgende:

- Utarbeide et kunnskapsgrunnlag som beskriver Trøndelags muligheter innenfor opplevelsesnæringene og aktuelle markeder og målgrupper
- Utvikle kompetansetilbud for produkt- og tjenesteutvikling, markedsføring og internasjonalisering
- Styrke kompetansen om økonomisk verdiskaping med utgangspunkt i større arrangementer, film- og TV-produksjoner i regionen

Det kan også nevnes at en ny kulturstrategi «Balansekunst – Kulturstrategi for Trøndelag 2019-2022» straks er ferdig til politisk behandling. I dette arbeidet har Nord Universitet blitt invitert til å presentere sine fagmiljø innen estetiske og kreative fag på konferansen «Kultur i Trøndelag» 25. oktober 2018.

Her kan estetiske og kreative fag, samt de komplementære forskningsmiljøene ved Nord Universitet være imøtekommende og proaktiv både ift. samarbeidsprosjekter med næringsaktører, forskningsprosjekter og åpne opp læringsarenaen for et samspill mellom studenter, forskere og næringsaktører.

Nordland fylkeskommunes kulturnæringsstrategi er administrativt lagt til avdeling for næring og regional utvikling, men kulturavdelingen har også en viktig rolle i arbeidet. De har koplet denne satsingen tett opp til reiseliv og opplevelser og har en felles strategi som ble vedtatt av fylkestinget i februar 2017. (<https://www.nfk.no/f/p34/i96344880-5cfe-44c4-ba66-aa4fefc79429/strategi-kortversjon.pdf>)

I strategien er bl.a. FoU og kompetanse tydelig beskrevet. «*Forskning og utviklingsmiljøene i Nordland er sentrale for å kunne fremskaffe ny kunnskap og bidra til å heve kompetansen blant aktørene. Både ved at de kan forske og dermed produsere ny kunnskap som kan bidra til bedre og mer konkurransedyktige opplevelsprodukt, men også ved å formidle eksisterende og relevant kunnskap til aktørene i opplevelsesnæringene*» (Strategi for reiseliv- og opplevelsesnæringer i Nordland 2017-2021).

Gjennom koplingen mot reiseliv er også kulturnæring forankret i Nordland fylkeskommunes innovasjonsstrategi der opplevelsesbasert reiseliv er en av tre næringer det skal satses ekstra på de kommende årene (<https://www.nfk.no/f/p34/ic48ed4d0-b9fb-40a4-b9f0-4aa158001c28/innovasjonsstrategi-trykkeklar1.pdf>)

2.4.2 Nasjonal forankring:

Nylig ble den nye kulturmeldingen «Kulturens kraft» (Meld. St. 8) publisert. Kobling mot forskning som grunnlag for en kunnskapsbasert kulturpolitikk er sentralt i meldingen, hvor det bl.a. står følgende:

«Kulturlivet skal fremje innovasjon og kunstnarisk risiko og utnytte moglegheter som følgjer av teknologisk utvikling. Innovasjon og kreativitet på kultur feltet handlar både om kunstnarisk nyskaping og om for eksempel uttesting av nye forretningsmodellar og distribusjonsformer.»
(Meld. St. 8:41)

Det er også viet plass til et eget kapittel om en kunnskapsbasert kulturpolitikk, der noen av prioriteringene er som følger:

- *Leggje til rette for forskning og kompetanseutvikling på kulturfeltet og sikre tilfanget av relevant statistikk av høg kvalitet*
- *Stimulere til langsiktig oppbygging av forskingsmiljø med solid kunnskap om kunst-, kultur- og mediesektoren, blant anna gjennom å føre vidare KULMEDIA-programmet*
- *Arbeide systematisk med å integrere forskning og kunnskapsinnhenting i Kulturdepartementets verksemder*
- *Finansiere langsiktig forskning av høg kvalitet, og sørge for at det blir gjennomført evalueringar, utgreiingar og forskingsprosjekt av meir avgrensa karakter (Meld. St. 8:86)*

Et samlet, mer robust og synlig miljø knyttet til estetiske og kreative fag ved Nord Universitet, vil i større grad gjøre oss i stand til å svare på vårt samfunnsoppdrag knyttet til regionale- så vel som nasjonale forventninger og ønsker.

Vi håper dette blir tatt som et konstruktivt innspill i arbeidet med ny studiestedstruktur, med en intensjon om å styrke de estetiske og kreative fagene, og samtidig styrke Nord universitet.

Med hilsen

Geir Berg-Lennertzen
Faggrupeleder
Kunst og kulturfag (FLU)

Svein Halvard Jørgensen
Faggrupeleder
Historie, kultur og medier, (FSV)

Roy Aksel Waade
Studieprogramansvarlig
Master i Musikk (FLU)

Håvard Sørli
Studieprogramansvarlig
Film and TV Production og 3D art, animation and VFX (FSV)